

Dorpsanalyse en visie

Nieuwersluis

Vastgesteld door de gemeenteraad van Stichtse Vecht
11 februari 2014

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	<i>Doel van de analyse.....</i>	3
1.2	<i>Schets van traject.....</i>	3
2	Een portret van Nieuwersluis.....	3
2.1	<i>Korte geschiedenis.....</i>	3
2.2	<i>Nieuwersluis in haar omgeving.....</i>	5
2.3	<i>Hoe ziet het dorp eruit.....</i>	6
2.4	<i>Wie wonen er.....</i>	7
2.5	<i>Wat kun je er doen.....</i>	10
2.6	<i>Hoe is het om in Nieuwersluis te wonen (leefbaarheid).....</i>	10
3	Goede en slechte kanten, kansen en zorgen.....	13
4	Prioriteiten voor de toekomst.....	14
4.1	<i>Bereikbaarheid, parkeren & veiligheid.....</i>	14
4.2	<i>(openbare) Ruimte voor ontmoeting.....</i>	16
4.3	<i>Duurzaamheid & innovatie.....</i>	17
5	Conclusies en vervolg.....	19

1 Inleiding

1.1 Doel van de analyse

Deze analyse van Nieuwersluis is onderdeel van een DorpsOntwikkelingsPlan(DOP). Een DOP bestaat uit een analyse, een visie op de toekomst die 10 tot 15 jaar vooruit kijkt en een uitvoeringsplan gericht op de nabije toekomst. Om deze laatste twee onderdelen te kunnen maken is het nodig een beeld te hebben van wat Nieuwersluis voor dorp is, en wat er speelt. Daarover gaat deze analyse. Het is de bedoeling de DOP Nieuwersluis iedere 5 jaar te herzien.

Een DOP gaat over de leefbaarheid van Nieuwersluis. Dat is een erg breed begrip, maar belangrijk is hier op te merken dat het vooral gaat om de bewoners, en wat voor hen van belang is.

1.2 Schets van traject

Het dorp Nieuwersluis heeft nog niet eerder een dorpsvisie ontwikkeld. Toen vanuit de gemeente de vraag kwam gezamenlijk een visie te ontwikkelen voor de toekomst van Nieuwersluis heeft het dorp zich laten inspireren door de trajecten zoals Vreeland en Nigtevecht die in 2009 hebben doorlopen. Met ondersteuning van de gemeente zijn er twee onafhankelijke externe experts aangetrokken (Jaap van 't Hek (jaap@organisatievragen.nl) en Frank Strolenberg (f.strolenburg@cultureelerfgoed.nl)) die samen met het dorp hebben onderzocht welke toekomst past bij Nieuwersluis. In mei 2013 is een eerste bijeenkomst geweest voor de dorpsbewoners. Op een mooie zaterdagmiddag kwamen er een dertigtal Nieuwersluiers bijeen om na te denken over de toekomst. Resultaat van deze eerste, intensieve en levendige bijeenkomst was een sterkte-zwakke analyse en de oprichting van drie werkgroepen die aan de slag gingen met de resultaten. Er is een werkgroep verkeer en parkeren opgericht, een werkgroep verbinden en ondernemen en een werkgroep duurzaamheid en innovatie. Het resultaat van de verkenningen van deze werkgroepen is in oktober 2013 gepresenteerd aan de bewoners. Ook deze zaterdagmiddagbijeenkomst werd goed bezocht. De presentaties van de werkgroepen leverden geanimeerde discussies op. De opbrengst van deze discussies is verwerkt en uitgekristalliseerd tot de visie die in hoofdstuk 4 van dit document is te lezen. De analyse in de eerdere hoofdstukken is gedeeltelijk gebaseerd op de opbrengst van de bijeenkomsten en gedeeltelijk gebaseerd op bureau-onderzoek en gesprekken met o.a. Nieuwersluis Bestaat, politie, de jongerenwerker, corporatie, vakambtenaren en sociaal werker.

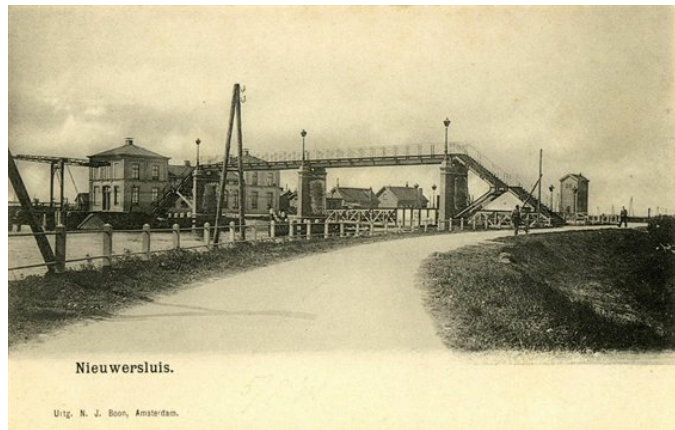
Deze toekomstvisie van Nieuwersluis wordt eind 2013 ter vaststelling aangeboden aan het college van B&W en begin 2014 aan de raad. Daarna zal een en ander worden uitgewerkt in een uitvoeringsplan. Ook de uitvoeringsplannen zullen samen met bewoners en belanghebbenden worden opgesteld en uitgevoerd. De toekomst van Nieuwersluis is immers niet van de gemeente!

2 Een portret van Nieuwersluis

Een algemene definitie van leefbaarheid luidt als volgt; 'geschikt om erin of ermee te kunnen leven' (Van Dale, 1997). Leefbaarheid gaat over de relatie tussen de bewoners en hun omgeving. Dat Nieuwersluis geschikt is om erin te leven is duidelijk. De mate waarin wordt bepaald door verschillende aspecten: de bereikbaarheid, voorzieningen, de bewoners en hun beleving van het dorp, beheer openbare ruimte, woningvoorraad. In dit hoofdstuk worden de verschillende aspecten belicht: het verhaal bij het dorp, mede bepalend voor de identiteit ervan (par 2.1), de bereikbaarheid en relatie met de omgeving (par 2.2), de fysieke leefomgeving en woningvoorraad (par 2.3), de bewoners (par 2.4), de voorzieningen (par 2.5) en de beleving van de bewoners (par 2.6). Dit alles samen geeft een goed beeld van het dorp, een portret van Nieuwersluis in al haar aspecten.

2.1 Korte geschiedenis

De eerste nederzettingen die te herleiden zijn tot Nieuwersluis ontstonden op de droge vruchtbare oeverwallen langs de Vecht. Langs wegen en water ontstonden handelsroutes, die later bepalend werden voor Nieuwersluis. Om de handel naar Amsterdam te verbeteren werd in de 13e eeuw een wetering tussen de Vecht en de rivier de Aa gegraven. In de 15e eeuw werd een tweede verbinding,

de Nieuwe Wetering gegraven om de handel tussen de Domstad en Amsterdam over water te verbeteren. Nieuwersluis is gegroeid nabij de schutsluis die op het kruispunt van de Vecht met de Nieuwe Wetering is geplaatst en dankt zijn naam aan de schutsluis. Het dorp was een belangrijk knooppunt op de handelsroute over water en over de Heerenweg (tegenwoordige Rijksstraatweg). Vanwege het grote economische belang werd in de 17e eeuw een vesting rond het dorp aangebracht. Na de 80-jarige oorlog, (1568-1648), kwam er een bloeiperiode. Handelaren, kooplieden en notabelen richtten buitenplaatsen met fraaie siertuinen op.

Nieuwersluis was zo'n driehonderd jaar geleden een voor die tijd behoorlijk grote plaats met, door de ligging op een knooppunt van weg- en waterwegen, groot militair belang.

Na het rampjaar 1672 liet stadhouder Willem III er in 1673 door 1.600 soldaten en 1.000 boeren een stervormige schans ("Starrschans") opwerpen waardoor de Fransen ook inderdaad tegengehouden konden worden. In die tijd was er ook een kerk(je) en een predikant. Deze bloeitijd duurde helaas niet lang. In 1688 werd de vesting weer ontmanteld en na het overlijden van de enige predikant die Nieuwersluis ooit gehad heeft werd het kerkje verbouwd tot "gemenelands huis", een soort bestuurlijk centrum, nog weer later werd het een brugwachterwoning, totdat ook de brugwachter uit het dorp verdween en het gebouw beschikbaar kwam voor particuliere bewoning.

Halverwege de 18e eeuw werd op de oude vesting een fort met dubbele grachten opgericht en op de zuidelijke oever ontstond een lange kazerne met bijgebouwen. Om oost en west met elkaar te verbinden werd een tweetal bruggen aangelegd. In 1815 werd Nieuwersluis onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Eind 19e eeuw werd het fort gemoderniseerd en werden de vestingwallen opgehoogd en versterkt. Dit werd gedaan met zand gegraven uit de zandwinplas ten zuidoosten van Nieuwersluis, nu in gebruik als openlucht natuurzwembad "Zwemlust". Na de Tweede Wereldoorlog verloor het fort geleidelijk haar militaire functie.

Van 1843 tot 1953 had Nieuwersluis een station, station Nieuwersluis-Loenen, waar tot 1913 alle treinen, ook internationale, stopten; de eigenaar van het landgoed Sterreschans had dit weten te bedingen bij de verkoop van zijn grond aan de spoorwegen. Sinds de aanleg van het Merwedekanaal, dat in 1892 in gebruik werd genomen lag dit station in feite alleen nog maar aan een paar weilanden. Pas na de Tweede Wereldoorlog werd dit recht geheel afgekocht, en een paar jaar later werd het station gesloopt.

Aan de overkant van de Vecht staat in Nieuwersluis de voormalige Pupillenschool uit 1877, opgericht onder beschermheerschap van koning Willem III. Maximaal 250 jongens vanaf 12 jaar kregen daar les in lezen, schrijven, rekenen, aardrijkskunde en geschiedenis, zwemmen en schaatsen. Als ze 16 jaar werden gingen ze naar de krijgsmilitaire dienst. Meestal hadden de ouders geen geld om zelf voor de opvoeding te betalen. Later werd dit een kazerne en werd dit het Militair Penitentiair Centrum Nieuwersluis genoemd. Militairen die straf kregen, 'kregen' Nieuwersluis. De mannen moesten hardlopen naar Utrecht om daar te zwemmen, verder kregen ze zware trainingen met stormbanen etc. Er is een tweede gebouw, iets meer naar achteren gelegen, dat tegenwoordig gebruikt wordt als penitentiare inrichting voor vrouwen.

Het Merwedekanaal, nu Amsterdam-Rijnkanaal, kwam in 1885 gereed. In 1954 kwam de vierbaansweg A2 gereed. Samen met het Amsterdam-Rijnkanaal werd dit de belangrijkste handelsroute. De Rijksstraatweg werd daardoor een minder belangrijke verkeersader die nu vooral gebruikt wordt voor regionaal en plaatselijk verkeer.

2.2 Nieuwersluis in haar omgeving

Het ruimtelijke beeld van Nieuwersluis wordt gekenmerkt door de openheid van het vlakke polderlandschap in contrast met de bebouwing van het dorp Nieuwersluis, het fort en het kazernecomplex, omzoomd door bomenrijen en opgaande beplanting.

De open, laagliggende en onbebouwde polders rond het fort en het dorp worden aan de noord- en zuidzijde beëindigd door singels en bossen van de omringende buitenplaatsen Vreedenhoff, Rupelmonde en Huntum. Aan de west- en oostzijde strekken de weilanden zich ver uit. Haaks op de Vecht georiënteerde strokenverkaveling met evenwijdig aan elkaar gegraven sloten worden doorsneden door de dwarsweteringen Broeksloot in het westen en Mijndense Wetering in het oosten en de hoger gelegen Vechtdijken.

De Rijksstraatweg (provinciale weg N402) vormt reeds eeuwen een belangrijke doorgaande route en verbindt Nieuwersluis met Loenen en Breukelen. De weg zorgt ervoor dat Nieuwersluis goed bereikbaar is, maar ze zorgt ook voor overlast. De N402 versmalt zich in Nieuwersluis, wat zorgt voor extra druk op dit wegdeel. Bus 120 volgt de provinciale weg en biedt Nieuwersluis een busverbinding met Utrecht en Amsterdam.

Centraal door Nieuwersluis stroomt de Vecht. Via de Vecht kan van het IJsselmeer naar Utrecht worden gevaren. In Nieuwersluis kan men afslaan naar de Nieuwe Wetering. De Nieuwe Wetering doorkruist de polder Sticht en mondt uit op het Amsterdam-Rijnkanaal en uiteindelijk de Angstel en de Vinkeveense plassen. Dit levert veel recreatief vaarverkeer op voor de waterwegen door Nieuwersluis. De openstaande bruggen en sluizen in het dorp kunnen in het hoogseizoen leiden tot verkeersopstoppingen, midden in het dorp.

Op de oostelijke oever van de Vecht bevindt zich het Zandpad, het voormalige 17e eeuwse jaagpad, dat noordelijker overgaat in de Mijndensedijk met daaraan gelegen de Penitentiare Inrichting. Opvallend is ook de grote waterplas aan de oostzijde van het Zandpad, die ontstaan is door vergravingen voor de aanleg van het fort in de periode 1880-1882 en die sinds 1933 in gebruik is als natuurzwembad. Dit zwembad heeft een bovendorpse functie. Vanuit Breukelen en Loenen wordt er volop gebruik van gemaakt.

De bewoners van Nieuwersluis zijn vooral gericht op Loenen en Breukelen, en voor stedelijke voorzieningen op Utrecht en vooral Amsterdam.

2.3 Hoe ziet het dorp eruit

Nieuwersluis is een kleine kern, gelegen aan de Vecht, dat zich kenmerkt door haar prachtige historische uitstraling omzoomd door vele statige buitenplaatsen in lommerrijk groen en grazige weiden. Maar ook de Rijksstraatweg met relatief veel verkeer is kenmerkend voor het dorp. Het dorp is een samenkomst van weg- en waterwegen.

De oude kern is gegroeid om de schutsluis, gebouwd tussen de Nieuwe Wetering en de Vecht. Langs de smalle Rijksstraatweg bevindt zich kleinschalige bebouwing in één of twee bouwlagen met kap. Langs 't Grachtje nabij de Rijksstraatweg bevindt zich overwegend 18e eeuwse bebouwing, die qua vormtaal, kleur en materiaalgebruik aansluit bij de oude panden aan de Rijksstraatweg. Aan de zuidelijke entree van het dorp bevinden zich individueel vormgegeven wat modernere woningen. De naoorlogse woningbouw aan de Stationsweg en 't Grachtje kennen een meer seriematige opbouw – drietal korte rijtjes en een tweetal twee-onder-één kappers. De seriematige bebouwing bestaat uit twee bouwlagen met een eenvoudig zadeldak en kennen een sobere architectonische uitstraling. Ten noorden van de dorpskern bevinden zich enkele (voormalige) agrarische complexen. De oorspronkelijke bebouwing en het boerenerf zijn grotendeels bewaard gebleven en in de afgelopen decennia zijn enkele agrarische bedrijfsgebouwen toegevoegd.

In de bocht van de Vecht direct ten noorden van de Nieuwersluis ligt een aantal woonboten aan het voormalige jaagpad. Vaak zijn er bijgebouwen en opslag op de oever.

Het bebouwingsbeeld aan de oostzijde van het dorp, aan het Zandpad en de Mijndensedijk wordt het gekenmerkt door een open karakter en enkele forse losse gebouwen in het groen. Beeldbepalend is ook de huidige penitentiaire inrichting Nieuwersluis. Het complex is recentelijk uitgebreid met een viertal cellenblokken en heeft logischerwijs een sterk besloten karakter.

Ten noorden van Nieuwersluis, langs de Mijndensedijk wordt het bebouwingsbeeld meer besloten, dan langs het Zandpad, met aaneensluitende bebouwing aan weerszijden.

Nieuwersluis kent slechts een beperkt aantal openbare ruimtes van enige omvang. Een viertal ruimtes is in dit kader van belang: de speeltuin aan het begin van de Stationsweg, het mini dorpspleintje tussen de Vecht en de Rijksstraatweg in het hart van het dorp, de onbebouwde ruimte aan de Vecht die momenteel in gebruik is als terras van Ome Cees en de oostelijke oever van de Vecht voor het kazerneterrein.

Op dit moment zijn de ontwikkelingen in volle gang om ook het fort meer in gebruik te nemen en bij het dorp te betrekken.

Analyse	Gegevens (bron CBS)																		
Nieuwersluis ligt voor een belangrijk deel aan de Vecht. Veel van de woningen aan de Vecht zijn grote buitenplaatsen en krikken dus de gemiddelde woningwaarde behoorlijk op. De woningen aan het Grachtje en het begin van de Stationsweg hebben gemiddeld een lagere waarde. Toch liggen ook hier de woningwaarden boven het gemeentelijk gemiddelde.	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Woningen, Gemiddelde waarde in 2011</th> </tr> <tr> <th>Regio's</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Nieuwersluis</td> <td>687.000</td> </tr> <tr> <td>Stichtse Vecht</td> <td>305.000</td> </tr> <tr> <td>Nederland</td> <td>237.000</td> </tr> <tr> <td></td> <td>euro</td> </tr> </tbody> </table>	Woningen, Gemiddelde waarde in 2011		Regio's		Nieuwersluis	687.000	Stichtse Vecht	305.000	Nederland	237.000		euro						
Woningen, Gemiddelde waarde in 2011																			
Regio's																			
Nieuwersluis	687.000																		
Stichtse Vecht	305.000																		
Nederland	237.000																		
	euro																		
De woningen die in Nieuwersluis te huur worden aangeboden zijn van Woningbouwvereniging Vecht en Omstreken en particulieren. De woningen van Vecht en Omstreken aan de Stationsstraat worden bij leegkomst tegen marktwaarde verkocht.	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">Woningen, Huur en koop in 2011</th> </tr> <tr> <th>Regio's</th> <th>Huur</th> <th>Koop</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Nieuwersluis</td> <td>34</td> <td>66</td> </tr> <tr> <td>Stichtse Vecht</td> <td>37</td> <td>62</td> </tr> <tr> <td>Nederland</td> <td>44</td> <td>55</td> </tr> <tr> <td></td> <td colspan="2">%</td> </tr> </tbody> </table>	Woningen, Huur en koop in 2011			Regio's	Huur	Koop	Nieuwersluis	34	66	Stichtse Vecht	37	62	Nederland	44	55		%	
Woningen, Huur en koop in 2011																			
Regio's	Huur	Koop																	
Nieuwersluis	34	66																	
Stichtse Vecht	37	62																	
Nederland	44	55																	
	%																		
<p>Nieuwersluis kent relatief veel autobezit en weinig openbare ruimte. Deze combinatie maakt dat de in het dorp aanwezige parkeerruimte volledig wordt benut door de bewoners en er geen ruimte is voor recreanten of bezoek. De enige speling bevindt zich voor de gevangenis of eventueel op het terrein van de gevangenis.</p> <p>Het tekort is vooral nijpend op dagen dat zwembad "Zwemlust" veel gebruikt wordt.</p> <p>Waar dat past parkeren bewoners veelal op eigen erf.</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Motorvoertuigen, Personenauto's per huishouden in 2011</th> </tr> <tr> <th>Regio's</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Nieuwersluis</td> <td>1,7</td> </tr> <tr> <td>Stichtse Vecht</td> <td>1,1</td> </tr> <tr> <td>Nederland</td> <td>1,0</td> </tr> <tr> <td></td> <td>aantal</td> </tr> </tbody> </table>	Motorvoertuigen, Personenauto's per huishouden in 2011		Regio's		Nieuwersluis	1,7	Stichtse Vecht	1,1	Nederland	1,0		aantal						
Motorvoertuigen, Personenauto's per huishouden in 2011																			
Regio's																			
Nieuwersluis	1,7																		
Stichtse Vecht	1,1																		
Nederland	1,0																		
	aantal																		

2.4 Wie wonen er

Bezien vanuit de statistieken is er iets te zeggen over de bewoners van Nieuwersluis. Belangrijker is echter wie de bewoners zijn en hoe Nieuwersluisers met elkaar omgaan. Toch start deze paragraaf met de statistieken. De bewoners van de vrouwegevangenis worden niet meegenomen in de statistieken, omdat zij niet staan ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie.

Analyse	Gegevens (bron GBA en CBS)																																				
Nieuwersluis heeft in 2013 483 inwoners. Volgens de gemeentelijke basisadministratie is het aantal inwoners de laatste jaren gestegen. Verder terug dan 2011 gaan de cijfers niet, daar is de gemeente Stichtse Vecht te nieuw voor. Uit de cijfers blijkt dat krimp vooralsnog niet aan de orde is. Het dorp krijgt langzaam meer inwoners. Omdat er geen nieuwbouw heeft plaatsgevonden kan dit alleen worden verklaard uit het groter worden van huishoudens.	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="4">Bevolking, Aantal inwoners in 2011 (bron: gemeentelijke administratie)</th> </tr> <tr> <th>Regio's</th> <th>Totaal</th> <th>Mannen</th> <th>Vrouwen</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Nieuwersluis '11</td> <td>468</td> <td>230</td> <td>238</td> </tr> <tr> <td>Nieuwersluis '12</td> <td>474</td> <td>227</td> <td>247</td> </tr> <tr> <td>Nieuwersluis '13</td> <td>483</td> <td>236</td> <td>247</td> </tr> <tr> <td></td> <td>aantal</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bevolking, Aantal inwoners in 2011 (bron: gemeentelijke administratie)				Regio's	Totaal	Mannen	Vrouwen	Nieuwersluis '11	468	230	238	Nieuwersluis '12	474	227	247	Nieuwersluis '13	483	236	247		aantal														
Bevolking, Aantal inwoners in 2011 (bron: gemeentelijke administratie)																																					
Regio's	Totaal	Mannen	Vrouwen																																		
Nieuwersluis '11	468	230	238																																		
Nieuwersluis '12	474	227	247																																		
Nieuwersluis '13	483	236	247																																		
	aantal																																				
In vergelijking met de landelijke cijfers en die van de gemeente Stichtse Vecht zijn er opvallend veel Nieuwersluizers jonger dan 15. Het lijkt er op dat de bevolkingsgroei het gevolg is van geboorten. Ook valt op dat er naar verhouding erg weinig jongeren (groep tussen 15 en 24 jaar oud) in Nieuwersluis wonen. De groep van 25 tot 64 jaar oud is gemiddeld vertegenwoordigd. De groep ouder dan 65 is dan weer oververtegenwoordigd in het dorp.	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="6">Bevolking, Leeftijdsopbouw in 2011</th> </tr> <tr> <th>Regio's</th> <th>0-14 jr</th> <th>15-24 jr</th> <th>25-44 jr</th> <th>45-64 jr</th> <th>>65 jr</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Nieuwersluis</td> <td>22</td> <td>7</td> <td>24</td> <td>30</td> <td>18</td> </tr> <tr> <td>Stichtse Vecht</td> <td>18</td> <td>11</td> <td>25</td> <td>31</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Nederland</td> <td>17</td> <td>12</td> <td>27</td> <td>28</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td></td> <td>%</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bevolking, Leeftijdsopbouw in 2011						Regio's	0-14 jr	15-24 jr	25-44 jr	45-64 jr	>65 jr	Nieuwersluis	22	7	24	30	18	Stichtse Vecht	18	11	25	31	15	Nederland	17	12	27	28	16		%				
Bevolking, Leeftijdsopbouw in 2011																																					
Regio's	0-14 jr	15-24 jr	25-44 jr	45-64 jr	>65 jr																																
Nieuwersluis	22	7	24	30	18																																
Stichtse Vecht	18	11	25	31	15																																
Nederland	17	12	27	28	16																																
	%																																				

De vergrijzing en vergroening is niet gelijkmatig over het dorp verdeeld, zoals te zien op onderstaande kaartjes.

Kinderen jonger dan 14 jaar

65 plussers

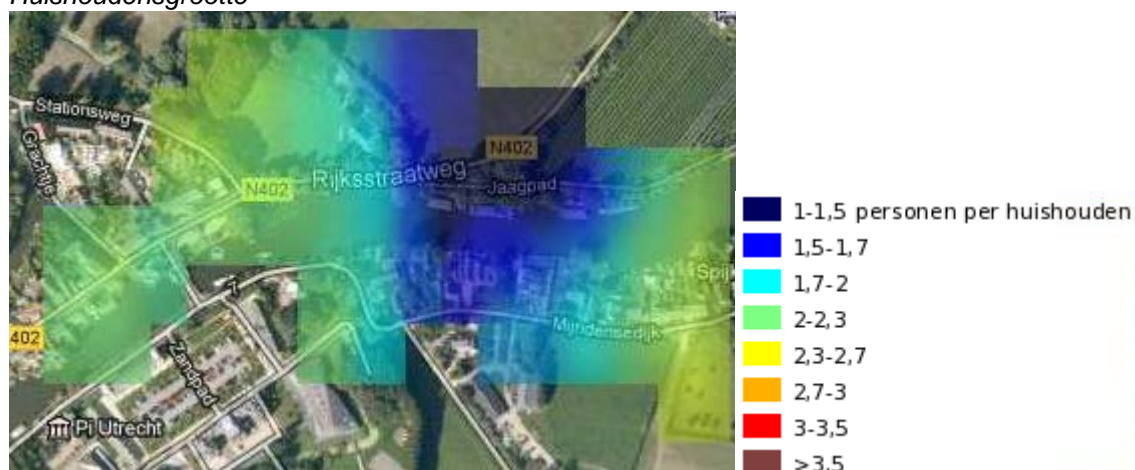
34% van de huishoudens in Nieuwersluis betreffen huishoudens met kinderen. Dat is onder het gemiddelde van de Stichtse Vecht maar gelijk aan het landelijk gemiddelde. Hoewel de meeste Nieuwersluiser huishoudens tweepersoonshuishoudens betreffen, is de gemiddelde huishoudensgrootte 2,3 personen.

Huishoudens, Samenstelling in 2011			
Regio's	1pers	2pers	>2pers
Nieuwersluis	30	37	34
Stichtse Vecht	31	30	39
Nederland	37	29	34
	%		

Huishoudens, Gemiddelde grootte in 2011	
Regio's	
Nieuwersluis	2,3
Stichtse Vecht	2,3
Nederland	2,2
	aantal

De verdeling van grotere en kleine huishoudens over Nieuwersluis is af te lezen aan onderstaand kaartje.

Huishoudensgrootte

Misschien wel door het gebrek aan openbare ruimte of voorzieningen waar men elkaar kan ontmoeten is Nieuwersluis geen heel hecht dorp. Dit lijkt wat te veranderen door de ontwikkelingen rond het fort. Hierdoor ontstaat nieuwe energie en een aanleiding om met elkaar aan de slag te gaan. Ook het maken van de gezamenlijke dorpsvisie draagt daaraan wellicht een steentje bij.

2.5 Wat kun je er doen

Nieuwersluis kent geen gemeentelijke voorzieningen. Alle voorzieningen die er zijn (op de PI na, maar die is niet bestemd voor bewoners) komen voort uit ondernemerschap, veelal van de bewoners zelf.

De meeste voorzieningen zijn recreatief van aard, zoals de salonbootjes van rederij Vonk, Zwemlust, restaurant Ome Cees, Landgoed Logies Ouderhoek en camping en melkveehouderij Doornenbal. Vecht en Schans vervult daarnaast een educatieve taak gericht op duurzaamheid. Landbouwmachinebedrijf Doornenbal, Slijterij Het Wijnmagazijn en De Galanterie Deurbeslag richten zich met hun gespecialiseerde aanbod op een groter gebied dan alleen Nieuwersluis voor hun kopers.

De penitentiaire inrichting is een voorziening van een geheel andere orde. Het betreft een vrouwengevangenis en huis van bewaring. Naast het vasthouden van gevangenen en verdachten gebruikt de PI vergaderzalen voor cursussen en overleggen, vooral vanuit het gevangeniswezen zelf. Hoewel het een enkele keer voorkomt dat bewoners aanschuiven aan de tafels is de vergaderlocatie hier niet primair op gericht.

Om het dorp vinden allerlei agrarische activiteiten plaats, ondernemerschap dat o.a. belangrijk is voor behoud van het landschap.

Het historisch Fort Nieuwersluis is in bezit van natuurmonumenten. Deze organisatie heeft de bewoners gevraagd mee te denken over een toekomstige invulling. Hoewel een en ander zich nog moet uitkristalliseren heeft het al geleid tot tal van initiatieven op het gebied van cultuur, natuur, sociale cohesie.

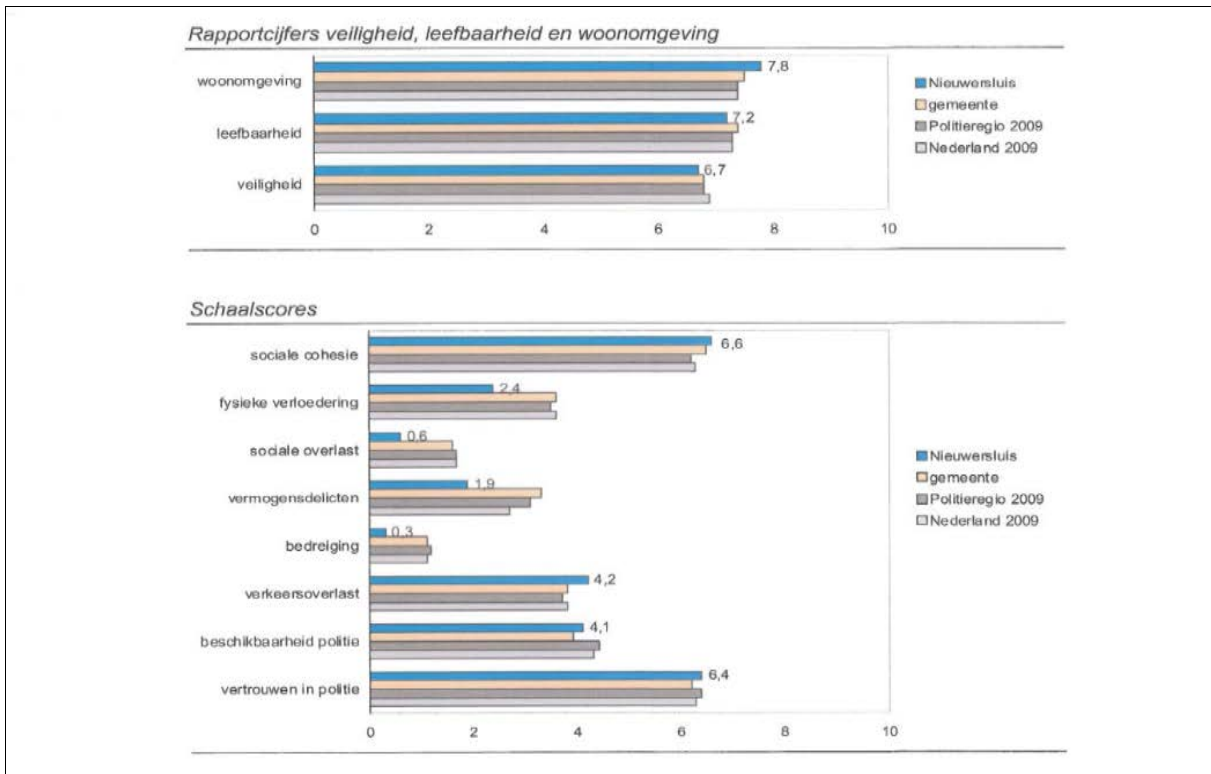
Voorzieningen voor dagelijkse levensbehoefte zijn er, op het seizoensgroentewinkeltje bij Vecht en Schans na, niet. Ook is er geen school, sportclub of verenigingsgebouw. Het Fort, de speeltuin en het restaurant "Ome Cees" vervullen de functie van huisvesten van voor en door het dorp georganiseerde bijeenkomsten. De Feestcommissie Nieuwersluis Bestaat organiseert bijeenkomsten als paaseieren zoeken, voetbal kijken, een dorpsvisie maken of een kerstborrel. Voor overige voorzieningen wijkt men uit naar de kernen Loenen aan de Vecht of Breukelen. Voor grootstedelijke voorzieningen is men veelal gericht op Amsterdam. Bus 120 verbindt Nieuwersluis met Utrecht (via station Breukelen) en Amsterdam. De bewoners verkiezen meestal de eigen auto.

Omdat Nieuwersluiers voor een school altijd het dorp uit moeten zijn de jongeren van Nieuwersluis niet gericht op het dorp, maar veel meer op Breukelen. In het dorp merk je nauwelijks iets van hun aanwezigheid. De jongeren van Nieuwersluis maken gebruik van de jongerenvoorzieningen in Breukelen voor het ontmoeten van leeftijdsgenoten.

Voor de (jonge) gezinnen is de speeltuin aan de Stationsweg een belangrijke ontmoetingsplek. Die wordt dan ook gekoesterd.

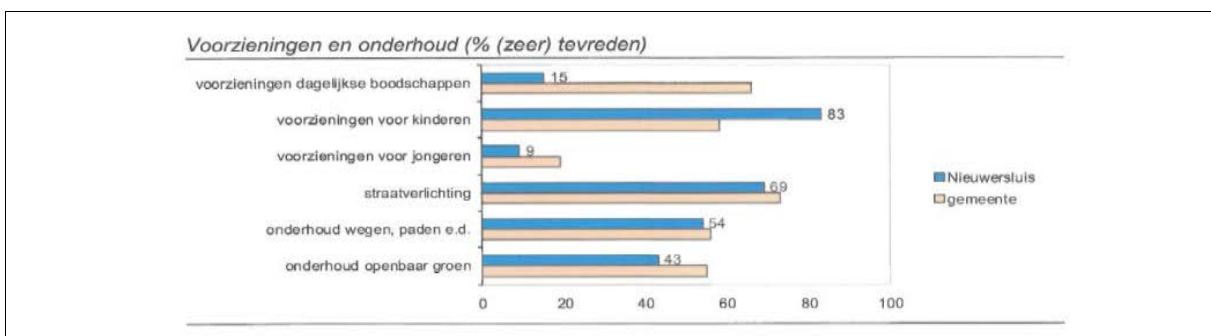
2.6 Hoe is het om in Nieuwersluis te wonen (leefbaarheid)

In 2009 heeft de gemeente een leefbaarheid- en veiligheidsmonitor laten uitvoeren in de gehele gemeente. Uit die monitor blijkt dat de Nieuwersluiser de woonomgeving hoog waardeert, de leefbaarheid iets minder en de veiligheid nog iets minder. De wat lagere waardering voor de leefbaarheid lijkt vooral voort te komen uit de ervaren verkeersoverlast en gebrekkig beheer van de openbare ruimte. Ook wordt het voorzieningenniveau als beperkt ervaren.

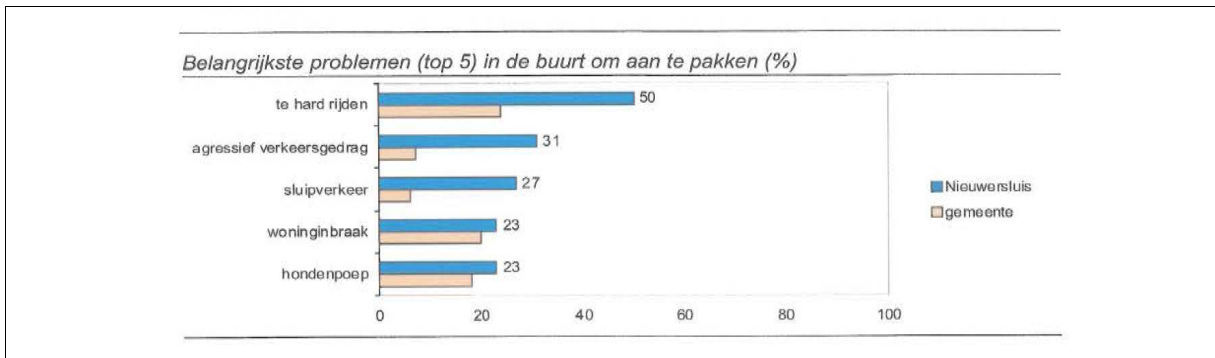

Vooraf aan voorzieningen voor dagelijkse levensbehoefte en voorzieningen voor jongeren is een gebrek, terwijl de voorzieningen voor kinderen opvallend hoog worden gewaardeerd. Uit gesprekken komt naar voren dat de voorzieningen voor jongeren weliswaar ontbreken maar niet perse als gemis worden ervaren. Doordat de jongeren veelal naar school gaan in Breukelen en sporten in Breukelen en Loenen speelt het sociale leven zich af in deze twee kernen. In die kernen zijn voldoende voorzieningen voor jongeren. Er is geen directe noodzaak die in Nieuwersluis te realiseren.

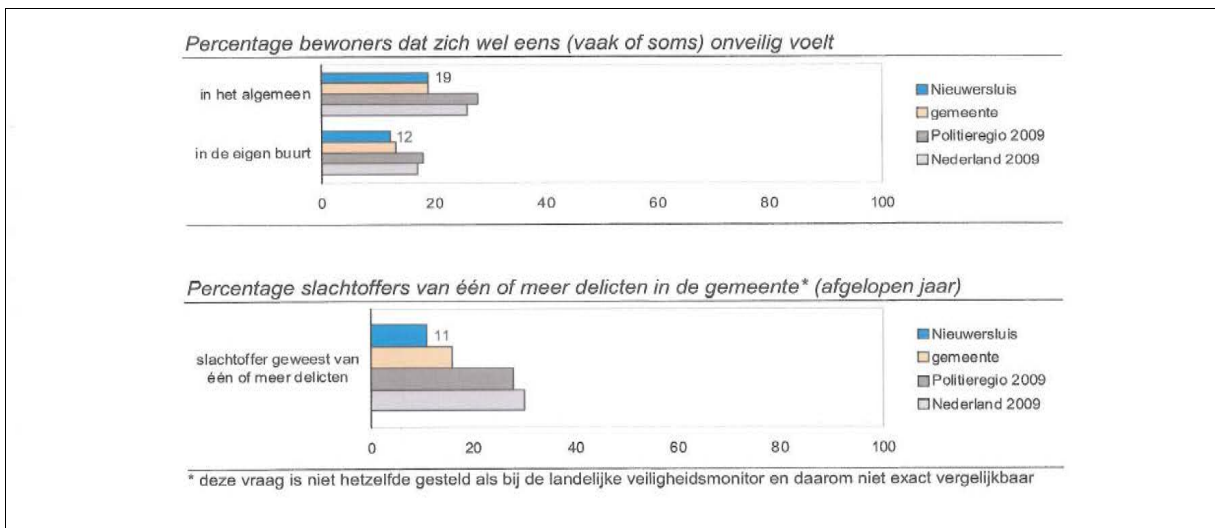
Het gebrek aan voorzieningen voor de dagelijkse boodschappen wordt daarentegen wel als een gemis ervaren. Tijdens de dorpsbijeenkomsten over de toekomst van het dorp kwamen verschillende voorstellen aan de orde om aan dit gebrek aan voorzieningen een einde te maken. Naast een voorziening voor dagelijkse levensbehoefte blijkt ook een voorziening waar men elkaar kan ontmoeten van belang geacht en gemist te worden.

De grootste problemen worden met name ervaren op het gebied van verkeersveiligheid en concentreren zich met name rond de Rijksstraatweg, de Mijndensedijk en in mindere mate het Zandpad.

De Nieuwersluiser blijkt zich over het algemeen veilig te voelen in het dorp en de eigen buurt. Het aantal slachtoffers van delicten is dan ook laag. Het lijkt dan vooral te gaan om slachtoffers van woninginbraak. Andere delicten komen relatief zeer weinig voor. De woninginbraken worden daarentegen als groot probleem ervaren en werden in 2009 als 4^e prioriteit genoemd van de aan te pakken problemen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid.

Hoewel dit uit de leefbaarheid- en veiligheidsmonitor niet zo naar voren komt blijkt uit bijeenkomsten met bewoners dat ook het gebrek aan parkeergelegenheid als een belangrijk punt wordt ervaren. Het autobezit ligt in Nieuwersluis aanmerkelijk hoger dan in de rest van de gemeente. Het aantal motorvoertuigen per km² ligt niet uitzonderlijk hoog, maar doordat Nieuwersluis maar zeer weinig openbare ruimte heeft waar geparkeerd kan worden is er toch sprake van een parkeerprobleem.

Motorvoertuigen, Personenauto's per huishouden in 2011	
Regio's	
Nieuwersluis	1,7
Stichtse Vecht	1,1
Nederland	1,0
	aantal

Motorvoertuigen, Personenauto's naar oppervlakte in 2011	
Regio's	
Nieuwersluis	281
Stichtse Vecht	305
Nederland	229
	aantal per km ²

3 Goede en slechte kanten, kansen en zorgen

In het vorig hoofdstuk werden de verschillende aspecten beschreven die samen de leefbaarheid van Nieuwersluis bepalen. In dit hoofdstuk zullen de verschillende aspecten worden gewaardeerd. Ook wordt gekeken waar de kansen en zorgen liggen voor de toekomst. De analyse is gebaseerd op de inbreng van bewoners tijdens de goed bezochte visiebijeenkomsten in mei 2013 en gesprekken met verschillende sleutelfiguren zoals de wijkagent, de jongerenwerker, verschillende vakambtenaren, de sociaal cultureel werker en de woningcorporatie.

goed	slecht
<ul style="list-style-type: none"> - Rust en groene ligging aan de Vecht in prachtig landschap - De voorzieningen die er wel zijn (Speeltuin, ome Cees, Zwemlust) - Verkeersmaatregelen langs N402 om kinderen te beschermen, - Nieuwersluis Bestaat activiteiten, - Het historische, dorpse karakter, - Leuke mensen, - Ondernemerschap 	<ul style="list-style-type: none"> - Gebrek aan voorzieningen (voor dagelijkse boodschappen, jongeren, ouderen, ontmoeting) - Hondenpoep, - De mensen kennen elkaar niet - Ontsierende en niet helpende verkeersmaatregelen - Overlast (lawaaï, fijnstof, onveiligheid) van auto's en vliegtuigen - Breedte n402 - Inbraken - Overlast van recreanten: o.a. brug open (watertoerisme), wielrenners, parkeren bij zwembad - Parkeren in dorp
kans	zorg
<ul style="list-style-type: none"> - Meer handhaven op bestaande verkeersregels, - Ruimte voor ondernemen, - Betere toegang tot historische erfenis (fort, PI, etc), - Beter benutten gebouw PI, - Betere voorzieningen: OV, buurtwinkel, openbare ruimte, buurthuis, moestuin voor kinderen, centraal postinlever-en-ophaalpunt, cultureel centrum, bakker, bereik mobiel, brugwachters, glasvezel - Verbeteren parkeergelegenheid - Onderlinge contacten versterken door gemeenschappelijke activiteiten en ontmoetingsplek, - Veiliger maken verkeer - Samen verduurzamen - Meer langzaam verkeerroutes (paarden- en wandelpaden) - Vergrijzing, de inwoners vormen een vat van kennis en ervaring die ingezet kunnen worden in het dorp. 	<ul style="list-style-type: none"> - Levensvatbaarheid veehouderij - Te veel rust en stilte - Golfslag Nieuwe Wetering - Verkeer, verkeer, verkeer. - Geparkeerde / gemotoriseerde toeristen - Verrommeling - Vergrijzing / gebrek aan instroom gezinnen

4 Prioriteiten voor de toekomst

Tijdens de goedbezochte en levendige dorpsbijeenkomsten over de toekomst van Nieuwersluis in mei 2013 werden de sterke en zwakke kanten van Nieuwersluis en de kansen en zorgen benoemd. Naar aanleiding van de uitkomsten zijn 3 werkgroepen benoemd die hebben nagedacht over de toekomst van het dorp. Men ziet daarbij 3 ontwikkelingsrichtingen voor de toekomst:

- **Bereikbaarheid, parkeren en veiligheid**

Onder deze noemer wordt onderzocht hoe en waar het parkeerprobleem opgelost kan worden, hoe omgegaan moet worden met het doorgaand verkeer door Nieuwersluis, het snelheidsregime en de wens tot meer handhaving. En hoe de veiligheidsrisico's die samengaan met het verkeer over N402, Vecht en ARK beperkt kan worden.

- **(openbare) Ruimte voor ontmoeting**

Hieronder wordt meegenomen het creëren van meer voorzieningen, het benutten van bijv. de PI en het fort voor het dorp, het verbinden van bewoners en ook ondernemers (waaronder nadrukkelijk ook de agrarische) uit het dorp.

- **Duurzaamheid en innovatie**

Onderzocht wordt de mogelijkheden van een dorpscoöperatie voor het opwekken van energie, de mogelijkheden voor verduurzaming van het verkeer (ook van recreanten), aandacht voor verkrijgbaarheid van lokale producten, educatie, versterken biodiversiteit en behouden van natuur.

4.1 Bereikbaarheid, parkeren & veiligheid

Nieuwersluis is momenteel, in tegenstelling tot vroeger tijden toen Nieuwersluis een militair en economisch knooppunt was, een gebied *in between*. Het dorp ligt qua locatie ongeveer halverwege de grotere steden Utrecht en Amsterdam. Dat betekent dat de oriëntatie van de bewoners van Nieuwersluis in hun doen en laten veelal op beide steden gericht is (bijvoorbeeld werken in een van beide steden en wonen in Nieuwersluis).

Omgekeerd is Nieuwersluis ook altijd een plek geweest van doorgaande handel en verkeer van en naar deze beide steden: zakelijk verkeer, maar sinds de 18^e eeuw ook recreatief verkeer. Door de demografische groei van Utrecht en Amsterdam en de bevolking van Nederland in z'n algemeenheid (in de afgelopen 50 jaar is de bevolking verdubbeld van 8 naar 16 miljoen mensen) komt de bestaande fijnmazige en kleinschalige structuur van Nieuwersluis fors onder druk te staan. Dit leidt regelmatig tot situaties waarin niet het verkeer 'te gast is' in het dorp (zoals bedoeld in het Beeldkwaliteitsplan voor Nieuwersluis), maar de dorpelingen zich eerder ongewenste gasten voelen ten behoeve van de doorstroming van het verkeer. Dit leidt tot onveilige situaties en overlast. De opgave is dan ook om een nieuwe balans te vinden tussen bereikbaarheid en veiligheid.

Visie

Het verkeer dat over de N402/Rijksstraatweg door Nieuwersluis gaat wordt als teveel ervaren. De overtuiging is dat het verkeer zich gedraagt zoals het doet omdat de route voelt als doorgaande verkeersader. Op het moment dat men meer het gevoel zou hebben een klein dorpje binnen te rijden, gaat men zich daar meer naar gedragen. De snelheid zal dan teruggaan en men kan meer geduld aan de dag leggen. Daarom is er de wens het dorpse karakter meer te benadrukken. Het dorpse karakter van de kern moet door verlichting en sfeerelementen zodanig worden benadrukt dat het verkeer voelt dat het te gast is en vanzelf respect toont. Het aantal verkeersbewegingen over de Rijksstraatweg is al terug gebracht van 20.000, nog maar een aantal jaren geleden, naar circa 8.800 vervoersbewegingen op dit moment. Dit is voornamelijk te danken aan de verbeterde doorstroming op de A2. Deze hoeveelheid bewegingen wordt echter nog steeds als niet in balans is met de omvang en draagkracht van het dorp ervaren. Voor de lange termijn is de wens het gemotoriseerde autoverkeer terug te dringen ten gunste van elektrische of andere vervoersmiddelen. Hoewel de wens om een randweg die

de Rijksstraatweg ontlast bij sommigen leeft is hier in deze visie niet voor gekozen. Door het verkeer te ontmoedigen in plaats van te faciliteren zal men naar verwachting steeds meer de A2 waar mogelijk verkiezen boven de N402. Daarnaast bestaat de vrees dat een randweg de overlast niet beperkt, maar verplaatst. Ook bewegwijzering elders in de Stichtse Vecht kan eraan bijdragen dat verkeer niet de route via Nieuwersluis kiest om de bestemming te bereiken.

De parkeerdruk op Nieuwersluis is hoog. Er is maar een beperkt aantal parkeerplekken in de openbare ruimte. Niet voldoende voor de bewoners, en zeker niet voldoende voor bezoekers van bijv. fort, Zwemlust, Ome Cees en de PI (bezoekers mogen niet binnen de hekken parkeren). Nader onderzoek is nodig naar aantal benodigde plekken en goede locaties om in deze behoefte te voldoen. De oplossingen moeten passen in het historische, dorpse karakter van Nieuwersluis. Daarnaast mist men een “ommetje Nieuwersluis” voor langzaam verkeer, om bijvoorbeeld de hond uit te laten. Dat is belangrijk om het dorp goed te kunnen ervaren, door zowel bewoners als bezoekers.

Tenslotte verdient ook het vervoer per water aandacht: Goede afspraken over de brugbediening kan verkeersopstoppingen voorkomen. Ook te snel varen is een aandachtspunt. Het schaadt de oevers. Te snel varende scheepvaartverkeer op het ARK leidt bovendien tot ernstige schade aan de woonarken en –boten aan de Stationsweg, en levert gevaarlijke situaties op. Het is belangrijk dit probleem aan te pakken.

Voorgestelde maatregelen

- Meer erfahrbaar maken van het historische, dorpse karakter voor doorgaand verkeer, door bijvoorbeeld verlichting.
- Door handhaving op snelheid , bijvoorbeeld door middel van flitspalen, zal doorgaand verkeer nog meer worden ontmoedigen. De bewoners realiseren zich dat ook zij dan risico lopen beboet te worden voor te hard rijden.
- Bewegwijzering en doorstroming elders verbeteren, zodat “sluipen” door Nieuwersluis een minder logische optie wordt voor verkeer met een andere bestemming.
- Om een meer eenduidig verkeersbeeld te creëren is het wenselijk over te gaan tot slechts 2 verkeerssnelheden: 30 km/h binnen het dorp en op de Mijndensedijk, 60 km/h buiten het dorp.
- De rust van de dorpse omgeving van Nieuwersluis is erbij gebaat als op alle wegen geluidsarm asfalt wordt toegepast, gecombineerd met een actief beleid (handhaven) tegen norm overschrijdende geluidmakers.
- Er is onderzoek nodig naar de huidige en toekomstige parkeerbehoefte en voor uitbreiding. Het dorp wil hierin graag samenwerken met de gemeente.
- Het dorp kijkt uit naar een ommetje Nieuwersluis voor langzaam verkeer (fietsend, te voet of te paard).
- Door betere afspraken over brugbediening, met name in de zomermaanden, kunnen onnodige verkeersinfarcten worden voorkomen. Doorstromen van het verkeer op de weg moet voorrang krijgen boven vaarverkeer.
- Beter handhaving op snelheid van het vaarverkeer is zeer gewenst, m.n. op het ARK. Ook aanvullende maatregelen tegen golfslag door scheepvaart is zeer wenselijk.

4.2 (openbare) Ruimte voor ontmoeting

Nieuwersluis wordt gekenmerkt door een strategische locatie aan de rivier: een locatie met een sluis in de rivier, maar ook een plek waar het onderscheid 'binnen en buiten' vorm heeft gekregen als bolwerk van verdediging en plek van (her)opvoeding. Dat karakter van scheiding en onderscheid heeft geleid tot een belangrijk kenmerk van het dorp. Het dorp is georiënteerd op de tweezijdigheid van de rivier: het heeft zich ontwikkeld langs de beide oevers van de Vecht, waarbij een groot deel van de oevers niet openbaar toegankelijk zijn. Door de locatie langs de rivier is Nieuwersluis van oudsher een plek waar handel gedreven werd en waar ondernemerschap een plaats kan vinden. Ook zijn er grote plekken in het dorp die publiek (nog) niet of nauwelijks toegankelijk zijn (het fort, de gevangenis).

Visie

Nieuwersluis kent nauwelijks (openbare) 'ruimte voor ontmoeting': men kent elkaar onvoldoende: zowel burgers als ondernemers. Dit wordt gevoeld als een belangrijk gemis. De plekken van ontmoeting die er zijn (de speelplaats en het café/restaurant Ome Kees) worden gewaardeerd, maar er is behoefte aan meer en andere plekken van spontaan contact om de samenhang en leefbaarheid van het dorp te vergroten. Gelukkig bezit het dorp een aantal kwaliteiten in de vorm van plekken en locaties die beter benut kunnen worden, bijvoorbeeld het fort en de het terrein van de Penitentiare Inrichting.

Geconstateerd wordt dat er veel ondernemers zijn in het dorp en dat het zaak is om dit ondernemerschap verder te versterken om zo het dorp een 'levend dorp' te houden. Daarvoor moeten de bestaande ondernemers elkaar en de rest van het dorp weten te vinden en moet er ruimte zijn voor (nieuwe) ondernemers die activiteiten ontwikkelen bij de sfeer, kwaliteiten en schaal van het dorp.

Dorpsbewoners willen zelf de regie houden over de activiteiten in het Fort. Men wil kleinschalige culturele, maatschappelijke activiteiten en kleinschalig ondernemerschap activeren.

Er wordt gefilosofeerd over integratie tussen het dorp en de Penitentiare Inrichting. Wat kunnen dorpsbewoners betekenen voor de gevangenen, zodat deze weer kansrijk kunnen terugkeren in de maatschappij? Welke diensten kunnen gevangenen aanbieden aan het dorp?

Daarnaast speelt de vraag of de demografische samenstelling van het dorp naar de toekomst toe gezond gehouden kan worden: is er ruimte voor jonge mensen die zich in Nieuwersluis willen vestigen?

Voorgestelde maatregelen

- Het ondernemersnetwerk kan versterkt worden als de ondernemers elkaar beter weten te vinden. Daarnaast zou het goed zijn de bestaande ondernemingen meer te koppelen aan het dorp door bijvoorbeeld handel in lokale producten lokaal aan te bieden. Nieuw ondernemerschap kan leiden tot meer voorzieningen voor het dorp. Locaties met veel potentie wat dit betreft zijn de PI en het fort.
- Om elkaar te ontmoeten helpt ook 'sport en spel'. Bestaande locaties zouden versterking kunnen krijgen door hun 'basisactiviteiten' uit te breiden met een aantal activiteiten die in het verlengde liggen hiervan: Ome Cees met bordspelen, de speeltuin met trimtoestellen en Wii; het zwembad zou specifieke programma's kunnen aanbieden en wellicht kunnen de sportvelden bij de PI in de toekomst door de dorpsbewoner benut worden.
- Een virtuele 'cloud' kan eraan bijdragen dat de bewoners en ondernemers van Nieuwersluis beter bekend met elkaar raken en elkaar beter weten te vinden. Eventueel kan deze verzamelplaats een fysieke tegenhanger krijgen in het brugwachtershuisje (Waternet) op de brug.
- Wat betreft natuur en cultuur is Nieuwersluis rijk bedeed, maar niet alles is even goed toegankelijk. Op dit moment worden al initiatieven ontplooid om het fort en de PI beter toegankelijk te maken en te benutten. Men is blij met het initiatieven rondom het fort die door de eigenaar Natuurmonumenten wordt gesteund. Er wordt gezocht naar een invulling die passend is en de beleving van het fort en de natuur versterken.
- Het zou goed zijn als er een waardevolle uitwisseling ontstond van kennis en vaardigheden tussen de bewoners van het open en het gesloten Nieuwersluis. De bewoners van de PI zouden een uitgiftepunt/winkeltje kunnen bemensen, wellicht zelfs producten vervaardigen (brood bakken) of diensten leveren (ouderenbegeleiding, kinderoppas): op deze wijze zou het mes aan twee kanten kunnen snijden: Nieuwersluis biedt de bewoners kansen om werkervaring op te doen en kan genieten van nu ontbrekende producten en diensten.
- Bewoners van Nieuwersluis (met name de jong gepensioneerden) kunnen hun ervaring en kennis inzetten voor de ondersteuning van de ontwikkeling van gevangenen (cursussen taal, schrijven, boekhouden en ook activiteiten voor creatieve en persoonlijke ontwikkeling).
- De gebouw en terrein van de PI bieden mogelijkheden die nadere verkenning verdienen. Wellicht kan het terrein in de toekomst benut worden voor de bouw van appartementen voor nieuwkomers of ouderen, parkeergelegenheid en sportgelegenheid. Het verplaatsen van hek voor de PI biedt al kansen. Het is daarbij belangrijk dat nieuwe functies aanvullend zijn aan bestaande, en die niet concurreren. Daarnaast zijn er wellicht ook nog andere gebouwen/locaties die kansen bieden voor Nieuwersluis.

4.3 Duurzaamheid & innovatie

Nieuwersluis is een plek die door de eeuwen heen stand heeft gehouden door de toepassing van innovatieve technieken en het slim gebruik maken van de bijzondere ligging en locatie. Deze positie heeft voortdurend geleid tot initiatieven die, ook al werden deze ingehaald door de tijd, iedere keer zorgden voor nieuwe impulsen voor het dorp: het dorp als belangrijke sluis in de rivier, het dorp als bastion van verdediging, het dorp als halteplaats voor (inter)nationale treinen, het dorp als locatie voor opvoeding van militairen, het dorp als gevangenisdorp, het dorp als locatie voor onderzoek naar waterkwaliteit. De materiële restanten van die functies zijn deels nog aanwezig in het dorp en hebben zaken opgeleverd die niet alleen een herinnering aan die geschiedenis zijn, maar op zichzelf ook bijdragen aan de kwaliteit van Nieuwersluis.

De huidige tijd vraagt echter om nieuwe impulsen voor het dorp. Tezamen met gemeente, overheden en instanties wil Nieuwersluis werken aan duurzaam toerisme en bevorderen van milieu- en natuurkwaliteiten door een innovatief energiebeleid en educatie.

Visie

Nieuwersluis streeft naar energie- en CO₂neutraliteit per 2030. Daarbij is het niet alleen van belang om als dorp maatregelen te nemen, maar ook bezoekers te stimuleren aan deze doelstelling bij te dragen. Om deze doelstelling te halen kijkt men verder dan de grenzen van het dorp. De op te wekken energie of te compenseren CO₂ hoeft niet binnen de grenzen van Nieuwersluis gevonden te worden.

Duurzaamheid betekent onder andere het werken aan een circulaire economie, het verkleinen van kringlopen, het sluiten en koppelen van stromen. Hierbij gaat het om bewustwording op verschillende terreinen, zoals beperken en recyclen van afval, beperken van verkeersbewegingen en benutten van lokaal geproduceerde producten.

Voorgestelde maatregelen

- Er gaat onderzocht worden of er een Energiecoöperatie opgericht kan worden. Deze zal verschillende manieren van energie- en warmte opwekking onderzoeken. Een onderzoeksrichting is het toepassen van zonnecellen (bij voorkeur op boerenloodsen). Op het fort wordt momenteel het gebruik maken van aardwarmte onderzocht. Windenergie kan worden benut door middel van opteren voor aankoop van aandelen in Offshore Windmolenparken (bijvoorbeeld MeeWind op de Noordzee). Windmolens plaatsen in bewoond gebied wordt niet wenselijk geacht. Ook het stimuleren van woningisolatie en warmwaterpanelen draagt bij aan de gekozen doelstelling.
- Toerisme kan worden verduurzaamd door aanbieden van oplaadpunten bij aanlegplaatsen. Bij voorkeur niet in Nieuwersluis maar bijvoorbeeld in Breukelen of Loenen. Verder wil men oplaadplaatsen voor elektrische auto's en fietsen in het dorp, bijvoorbeeld aan het zandpad tegenover de pupillenschool.
- Ook bewoners zouden voor vervoer steeds meer moeten kiezen voor elektrische voertuigen, die bijvoorbeeld onderling gedeeld kunnen worden.
- Beschikbaar maken van lokale producten voor bewoners door bijv. een buurtwinkel in de PI of groente-en-fruit automaten bij de agrariërs op het erf.
- Overige maatregelen zoals: een centraal inlever en ophaalpunt voor pakjes scheelt vervoersbewegingen van bezorgdiensten, aanbieden van natuureducatie etc. Verschillende thema's moeten nog verder uitgewerkt worden in samenwerking met bewoners Nieuwersluis, de gemeente en de betrokken instanties. Duidelijk is dat het thema duurzaamheid veel positieve energie opwekt in Nieuwersluis!

5 Conclusies en vervolg

Hoewel het dorp naar eigen zeggen geen hecht dorp is heeft het traject om te komen tot een visie veel enthousiasme en samenwerking opgeleverd. De Nieuwersluiers zijn het erover eens dat de toekomst van hun dorp vooral gebaat is bij extra aandacht en inspanning rondom 3 thema's:

- Bereikbaarheid, parkeren en veiligheid
- (openbare) Ruimte voor ontmoeting
- Duurzaamheid en innovatie

Een volgende stap is om de ambities verder uit te werken en om te zetten in concrete maatregelen, middelen en inzet. Deze slag zal worden gemaakt bij het ontwikkelen van het uitvoeringsplan. Daarin worden maatregelen geformuleerd die de bewoners en/of gemeente al dan niet in samenwerking met private partijen zelf op korte termijn ter hand kunnen nemen.

De ontwikkeling waarop voor Nieuwersluis wordt ingezet is die van contramal voor de toenemende urbanisering van de Randstad. Een dorp, onderdeel van de gemeente Stichtse Vecht, dat gekarakteriseerd wordt door een bijzondere ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving, waar mensen fijn (samen)wonen en waar bezoekers welkom zijn om er te vertoeven en te ontspannen. Een duurzaam, betrokken, levendig en toekomstbestendig dorp waar het goed toeven is. Dat is het Nieuwersluis van de toekomst.

